

Vernieuwen van de fundatie en het loodrecht stabiliseren van de molen.

Bij de restauratie van de molen in 1985 werd na onderzoek en in overleg met geconsulteerde molendeskundigen besloten zich te beperken tot het bovengrondse deel van de molen. Naar het oordeel van de deskundigen was de oorspronkelijk fundatie op kespes in een voldoende goede conditie. Om verrassingen uit te sluiten werden in de molenromp op exact dezelfde hoogte vier ijkpunten in de richtingen noord-oost-zuid-west aangebracht. Door de positie van de ijkpunten met behulp van waterpasmeting jaarlijks te vergelijken met de uitgangspositie, was het mogelijk de verticaliteit van de molen nauwkeurig te beoordelen en tijdig maatregelen te nemen.

Tot 1997 was er geen vuiltje aan de lucht. In de jaren daarna bleek de molen meer en meer over te hellen in zuid-westelijke richting. Dat resulteerde uiteindelijk in een verzakking van 10 cm ten opzichte van het noordelijke ijkpunt [meting 2004]. De metingen lieten glashelder zien, dat de molen niet meer stabiel op zijn grondvesten stond en dat op korte termijn niet alleen de molen opnieuw in het lood moest worden geplaatst, maar ook dat het vervangen van de fundatie geboden was. Een kostbare operatie, die naast kennis en ervaring met heien en vijzelwerken, een groot beroep deed op vakmanschap en waarbij een uiterst zorgvuldige voorbereiding noodzakelijk was.

Het voorbereiden ving aan in 2000 met het consulteren van de molendeskundigen van de Provincie Zuid-Holland en van de toenmalige Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Om alle bouwkundige 'ins & outs' goed in het vizier te krijgen werd Groen & Bregman verzocht een gedetailleerd projectplan met begroting op te stellen. Na instemming van de adviseurs met het 'plan van aanpak' is op basis hiervan de voorbereiding ter hand genomen en werd in goed overleg met de Gemeente Rijnwoude subsidie aangevraagd bij zowel de Rijksoverheid als de Provincie Zuid-Holland. De subsidie werd nog in 2000 toegekend en in 2003 betaalbaar gesteld. De totale kosten waren begroot op ca. € 55.000. De financiële ondersteuning van het Rijk bedroeg 70 %, terwijl de Provincie 25 % voor haar rekening nam. Het restant plus de post onvoorzien moest uit de eigen middelen van de Stichting worden bijgedragen.

Na een zorgvuldige voorbereiding ging hoofdaannemer Groen & Bregman Bouw in mei 2004 aan de slag. De hei- en vijzelwerkzaamheden waren uitbesteed aan G.J. Smit & Zn te Gouda. Dit bedrijf beschikt over een grote expertise van het positioneren en stabiliseren van monumentale gebouwen, w.o. molens en is gespecialiseerd in funderingstechnieken.

Het project werd gerealiseerd in volgorde van onderstaande opsomming van werkzaamheden:

1. Verplaatsen van de molenwinkel naar een tijdelijk onderkomen op het molenplein [container] en het ontruimen van de werkvloer.
2. Slopen van de meer dan 40 cm dikke vloer in de molen. Mede door de beperkte ruimte, waardoor er met te licht gereedschap moest worden gewerkt, een enorme klus.
3. Heien en storten van de 16 buispalen in de molen rondom langs de muur.
4. Aanbrengen van 16 inkassingen in de romp van de molen.
5. Aanbrengen van de vloerbewapening, voorzien van uitlopers in de inkassingen. Na het storten en uitharden van het beton dienen deze uitlopers voor het heffen van de molen met behulp van luchtkussens en het loodrecht stabiliseren met kleine stalen stempels, die in de inkassingen worden geplaatst (zie ook de [foto's](#)),
6. Aanbrengen van een stalen korset om de molen en stalen drukstukken in de deuropeningen, om het scheuren van de molenromp te voorkomen.
7. Vijzelen van de molen met behulp van 16 drukkussens, geplaatst in de inkassingen, elk goed voor 28 ton [28.000 kg], rechtzetten en stabiliseren op de stalen stempels.
8. Aanwerken van de inkassingen, storten van de afwerkvloer, tegelen en schilderen, alsmede algeheel afwerken door terugplaatsen van de trap en herstel van de bestrating.
9. Molenwinkel inrichten en in gebruik nemen.

Het restauratieproject werd afgerond met het plaatsen van een nieuwe gevelsteen, door beeldhouwster Ine Bollen-Stolwijk naar voorbeeld van de oude steen. Vanaf de start vergde het project 5 maanden van

intensief samenwerken door alle betrokkenen. Daarin zijn zij voorbeeldig geslaagd en daarmee staat Korenmolen De Haas weer degelijk verankerd in de Benthuisense bodem.